

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

SBORNÍK ABSTRAKTŮ

z IX. ročníku

Studentské vědecké konference ZSF JU

29. listopadu 2023, ZSF JU, České Budějovice

Martin Červený, Anežka Řehořová
(editoři)

České Budějovice 2023

SBORNÍK ABSTRAKTŮ

z IX. ročníku Studentské vědecké konference ZSF JU, 1. patro, sál A
(29. listopadu 2023, ZSF JU, České Budějovice)

Organizační výbor:

prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.

Mgr. Michaela Abrmanová, MBA

PhDr. Martin Červený

MUDr. Jiří Dušek

PhDr. Mgr. Hana Kubešová

Mgr. Vladimíra Pospíšilová

Mgr. Anežka Řehořová

*Konference se koná pod záštitou děkanky Mgr. Ivany Chloubové, Ph.D.,
a proděkanky pro vědu a výzkum prof. PhDr. Valérie Tóthové, Ph.D.,
a je určena studentům nelékařských zdravotnických a sociálních oborů.*

Recenzentka:

PhDr. Dana Zrubcová, PhD.

© Martin Červený, Anežka Řehořová (eds), 2023

ISBN 978-80-7694-043-7

Program

IX. ROČNÍK STUDENTSKÉ VĚDECKÉ KONFERENCE

Středa 29. 11. 2023

08:00–09:00 Registrace účastníků

09:00–09:05 Začátek konference

Úvodní slovo děkanky ZSF JU Mgr. Ivany Chloubové, Ph.D.

1. část SVK od 9:05 do 10:35 h

- Náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění v pracovněprávních vztazích – *Hana Jandová, Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni (str. 5)*
- Kultúrna kompetencia a jej výzvy v klinickej praxi sestier – *Martin Červený, Valérie Tóthová, Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích (str. 6)*
- Zvyšování profesionality sester na základě ošetrovateľských kompetencí – *Rehana Sindho Kabooro, Hana Hajduchová, Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích (str. 7)*
- Vliv kultury bezpečí na kvalitu poskytované péče – *Anežka Řehořová, Iva Brabcová, Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích (str. 8)*
- Vliv sociálních faktorů a ošetrovateľských intervencí na kojení nedonošených dětí – longitudinální studie – *Michaela Abrmanová, Iva Brabcová, Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích (str. 9)*
- Feldenkraisova metoda a možnosti její aplikace v ergoterapii – *Michaela Švábenická, Petra Sládková, Yvona Angerová, 1. lékařská fakulta UK v Praze (str. 11)*

10:35–10:50 **PŘESTÁVKA**

2. část SVK od 10:50 do 12:05 h

- Základní sociální poradenství pro osoby s duševním onemocněním – *Karolína Šedová, Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice (str. 13)*

- Vplyv bisfenolu A a bisfenolu S na vybrané biologické vlastnosti modelového organizmu *Ceanorhabditis elegans* – *Patrícia Hockicková, Alžbeta Kaiglová, Soňa Kuchariková, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave (str. 14)*
- Vliv kouření na endotel rohovky – *Barbora Pilná, Karolína Skorkovská, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno (str. 15)*
- Konfliktní spor o dítě v rozvodu rodičů – *Petra Vašinová, Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích (str. 17)*
- Umělá inteligence, technologie a integrace migrantů v rozvíjející se společnosti – *Radek Vistořín, Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích (str. 18)*

12:05–12:45

PŘESTÁVKA NA OBĚD

3. část SVK od 12:45 do 14:05 h

- Implementace rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva v oblasti trestných činů z nenávisti – *Veronika Nováková, Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni (str. 19)*
- Bakteriální kontaminace brýlových obrub – *Eva Mangerová, Ondřej Zahradníček, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno (str. 20)*
- Příčiny rozdílu mezi velikostí AC/A poměru určeného gradientní metodou a výpočtem – *Magdaléna Hájková, Pavel Kříž, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno (str. 21)*
- Sexuální obtěžování u sester – *Ilanit Evchev, Klára Václavíková, Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice (str. 23)*
- Právní povědomí dětí na základních školách z pohledu pedagogů – *Kristýna Hellerová, Jitka Vacková, Renata Švestková, Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích (str. 24)*
- Pravdepodobnosť vzniku radiačnej dermatitídy indukovanej flouroskopiou – *Radoslava Berdisová, Martina Horváthová, Zuzana Bárdyová, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave (str. 25)*
- Sestry v době pandémie – role, zodpovednosť, rizika a práva – *Adam Dočekal, Ivana Chloubová, Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích (str. 26)*

14:05–14:20

PŘESTÁVKA

14:20–14:30

Ukončení konference

**Závěrečný proslov proděkanky pro vědu a výzkum ZSF JU
prof. PhDr. Valérie Tóthové, Ph.D.**

Náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění v pracovněprávních vztazích

(přehledová studie)

Hana Jandová

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická, Plzeň, Česká republika

ABSTRAKT

Úvod: Cílem příspěvku je přiblížit posluchačům problematiku náhrady nemajetkové újmy na zdraví, která není přímou ztrátou na majetku poškozeného.

Hlavní text: Příspěvek se zabývá peněžitou náhradou za vytrpěnou bolest a ztížení společenského uplatnění, vznikla-li poškozením zdraví též překážka lepší budoucnosti poškozeného, a to v důsledku pracovního úrazu či nemoci z povolání. Kromě specifikace a rozlišení těchto dvou nároků budou vysvětleny základní principy, na jejichž základě dochází k individualizaci jejich výše. Současně příspěvek poukáže na dualitu právní úpravy náhrady nemajetkové újmy na zdraví v občanském právu a pracovním právu, a to včetně praktických problémů, které tato situace přináší. U náhrady za ztížení společenského uplatnění bude příspěvek na konkrétním reálném případě ze soudní praxe demonstrovat, jak neodůvodněně rozdílná může být výše náhrady za ztížení společenského uplatnění při též poškození zdraví poškozeného podle občanskoprávních a pracovněprávních předpisů. Zmíněn bude judikaturní rozkol Nejvyššího soudu České republiky a Ústavního soudu České republiky k této problematice, a to ve vztahu k aplikaci Metodiky k náhradě za bolest a ztížení společenského uplatnění (podle § 2958 občanského zákoníku) v pracovněprávních vztazích, včetně úvah *de lege ferenda*.

Klíčová slova: *bolest; nemajetková újma; odškodnění; pracovní úraz; ztížení společenského uplatnění*

KONTAKT:

JUDr. Hana Jandová, Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická, sady Pětatřicátníků 14, 301 00 Plzeň 3, Česká republika
E-mail: hanajand@kpp.zcu.cz

Kultúrna kompetencia a jej výzvy v klinickej praxi sestier

(pôvodná štúdia)

Martin Červený *, Valérie Tóthová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústav ošetrovatelství, porodní asistence a neodkladné péče,
České Budějovice, Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: Poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti, ktorá je spravodlivá, efektívna a kultúrne vhodná, by mala byť významným záväzkom každého zdravotníckeho pracovníka, pretože zvýšenie kultúrnej kompetencie môže pomôcť znížiť disparitnosti v poskytovaní starostlivosti v kontexte kultúrnej rôznorodosti.

Ciel: Cieľom tejto štúdie bolo hodnotiť úroveň kultúrnej kompetencie sestier vo vybraných krajinách Európskej únie.

Metodika: Ide o prierezovú štúdiu. Výskumný súbor tvorili sestry z Českej a Slovenskej republiky, z Maďarska a Poľska. Na zber údajov sme použili dotazník Cultural Competence Assessment. Štatistická analýza bola realizovaná v programe SPSS version 28 a SASD.

Výsledky: Celkový počet respondentov tvorilo 766 sestier pracujúcich v klinickej praxi vo vybraných krajinách. Neznalosť kultúry, jazyková bariéra a nedostatok času determinujú poskytovanie kultúrnej kompetencie. Bolo zistené, že úroveň kultúrnej kompetencie sestier je možné zvyšovať vzdelávacím tréningom.

Záver: Štúdia poskytuje pohľad na súčasne poskytovanie kultúrnej kompetentnej starostlivosti o pacientov vo vybraných krajinách. Výsledky štúdie poukazujú na slabé a silné miesta starostlivosti o pacientov z odlišnej kultúry, čo stále predstavuje výzvu.

Kľúčové slová: klinická prax; kultúrna kompetencia; kultúrne výzvy; sestra

Táto štúdia bola financovaná z grantového projektu 046/2021/2 od Grantovej agentúry Jihočeskej univerzity v Českých Budějovicích.

KONTAKT:

PhDr. Martin Červený, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, Ústav ošetrovatelství, porodní asistence a neodkladné péče, U Výstaviště 26, 370 05 České Budějovice, Česká republika
E-mail: cervenymartin@zsf.jcu.cz

Zvyšování profesionality sester na základě ošetrovatelských kompetencí

(původní studie)

Rehana Sindho Kabooro *, Hana Hajduchová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústav ošetrovatelství, porodní asistence a neodkladné péče,
České Budějovice, Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: Ošetrovatelské teorie obhajují a identifikují aspekty ošetrovatelské profesionality u praktických sester.

Cíl: Provést srovnávací analýzu ošetrovatelských kompetencí za účelem zvýšení profesního růstu, zlepšení dovedností v ošetrovatelství a posouzení odborných znalostí praktické sestry (Nursing Practitioner – sestra s pokročilou praxí) na základě koncepčního rámce ošetrovatelské péče.

Metody: Je provedena důkladná rešerše článků, výzkumných prací, veřejných politik a administrativních směrnic v oblasti zdravotní péče, a to jak primárních, tak sekundárních zdrojů k posouzení a měření kompetencí. Tyto zdroje byly nápomocné při konstrukci rámce kompetencí a analýze role ošetrovatelské péče. Bylo hodnoceno osm hlavních oblastí profesionálních ošetrovatelských kompetencí, které se zaměřují na ošetrovatelské dovednosti související s pacientem a na organizaci a rozvoj ošetrovatelské péče a které vypracovala švédská výzkumná skupina pod záštitou Evropské strategie ošetrovatelství a WHO.

Výsledky: Z výsledků vyplývá, že pro povznesení role ošetrovatelství v České republice je potřeba prosadit standardy ošetrovatelské profesionality podle Světové zdravotnické organizace za pomoci škály profesních kompetencí sester (Nurse Professional Competence – NPC).

Závěr: Škála NPC definuje kritéria profesionality sester a je cenným nástrojem pro hodnocení jejich profesního růstu a konkretizaci úkolů v dalším rozvoji jejich odbornosti.

Klíčová slova: kompetence; ošetrovatelská péče; profesionalita; zdravotní péče

KONTAKT:

M.Sc. Rehana Sindho Kabooro, M.Phil., Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, Ústav ošetrovatelství, porodní asistence a neodkladné péče, U Výstaviště 26, 370 05 České Budějovice, Česká republika
E-mail: kaboor01@zsf.jcu.cz

Vliv kultury bezpečí na kvalitu poskytované péče

(původní studie)

Anežka Řehořová *, Iva Brabcová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústav ošetrovatelství, porodní asistence a neodkladné péče,
České Budějovice, Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: Organizační kultura a kultura bezpečí jsou nezbytné pro rozpoznání možných rizik či ohrožení, která by mohla pacienta poškodit. Je důležité posilovat týmovou spolupráci na pracovišti.

Cíl: Předmětem výzkumu je vyhodnotit vliv kultury bezpečí na kvalitu poskytované péče.

Metodika: Ve výzkumu bylo použito kvantitativně kvalitativní výzkumné šetření. Organizační kultura byla vyhodnocena prostřednictvím standardizovaného dotazníku. V rámci kvalitativní části výzkumu byla vyhodnocena kultura bezpečí a provedeny hloubkové rozhovory s deseti sestrami pracujícími na JIP či ARO vybraných nemocnic Jihočeského kraje.

Výsledky: Nejlépe hodnocenými dimenzemi kultury bezpečí byly „Zajištění bezpečnosti pacientů“ a „Seberozvoj pro zaměstnance“. Pozitivní korelace byla mezi zájmem sester o spolupráci a týmovou komunikací, mezi spokojeností sester a řízením týmu, hodnocením stupně bezpečí pacientů, atmosférou

na pracovišti a týmovou komunikací. Výsledky kvalitativní části výzkumného souboru potvrdily, že organizační kultura ovlivňuje zajištění bezpečí pacientů v době hospitalizace. Z hlediska bezpečnostní kultury si sestry stěžují na podporu managementu nemocnice, nedostatek zdravotnických pracovníků a na přetěžování pracovníků.

Závěr: Z výsledků lze konstatovat, že kultura bezpečí i organizační kultura ve zdravotnictví jsou velmi důležité a obě tyto kultury v něm mají své nezastupitelné místo.

Klíčová slova: bezpečí pacientů; kultura bezpečí; organizační kultura; pracovní spokojenost

KONTAKT:

Mgr. Anežka Řehořová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Zdravotně sociální fakulta, Ústav ošetrovatelství, porodní asistence
a neodkladné péče, U Výstaviště 26, 370 05 České Budějovice,
Česká republika
E-mail: rehora02@zsf.jcu.cz

Vliv sociálních faktorů a ošetrovatelských intervencí na kojení nedonošených dětí – longitudinální studie

(původní studie)

Michaela Abrmanová *, Iva Brabcová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústav ošetrovatelství, porodní asistence a neodkladné péče,
České Budějovice, Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: Lidské mateřské mléko je klíčové pro nedonošené děti, ale navzdory tomu, že má mnoho výhod, míra kojení je stále nízká a dále klesá, zejména

u předčasně narozených dětí. WHO doporučuje exkluzivní kojení do šesti měsíců věku dítěte.

Cíl: Cílem studie bylo určit sociální faktory a hodnotit dopad ošetrovatelských intervencí, které mají značný vliv na výživu předčasně narozených dětí v prvních šesti měsících života.

Metodika: Tato studie byla realizována jako prospektivní monocentrická longitudinální analýza, zaměřující se na výzkum výživy 201 nedonošených dětí, které se narodily mezi 33. a 37. týdnem gestačního věku. Sledování bylo realizováno v pravidelných intervalech – 7. den, 14. den, 21. den, 3. měsíc a 6. měsíc.

Výsledky: Na začátku bylo 42,3 % dětí kojeno nebo obdrželo mateřské mléko alternativně. V 6. měsíci převažovaly kojenecké formule (33,8 %). Vyšší počet dětí v rodině a svobodné nebo nesezdané matky měly menší šanci na kojení. Dívky byly kojeny častěji než chlapci. Rychlý skin-to-skin kontakt a přiložení k matčinu prsu zvyšovaly pravděpodobnost kojení.

Závěr: Tyto poznatky jsou důležité pro lepší porozumění faktorů ovlivňujících výživu nedonošených novorozenců a umožňují zaměření na přiměřené opatření a podporu, která může zlepšit jejich zdravý a celkový vývoj.

Klíčová slova: kojení; ošetrovatelský výzkum; ošetrovatelství; podpora kojení; předčasně narozené dítě; sociální postavení

Studie byla podpořena Grantovou agenturou Jihočeské univerzity (046/2021/S).

KONTAKT:

Mgr. Michaela Abrmanová, MBA, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Zdravotně sociální fakulta, Ústav ošetrovatelství, porodní asistence
a neodkladné péče, U Výstaviště 26, 370 05 České Budějovice,
Česká republika

E-mail: abrmanova@zsf.jcu.cz

Feldenkraisova metoda a možnosti její aplikace v ergoterapii

(původní studie)

Michaela Švábenická ^{1 *}, Petra Sládková ^{1, 2}, Yvona Angerová ¹

¹ 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Klinika rehabilitačního lékařství, Praha, Česká republika

² Fakultní nemocnice Bulovka, Oddělení fyziatrie a léčebné rehabilitace, Praha, Česká republika

ABSTRAKT

Úvod: Na základě uvědomění si těla a pohybu aktivuje Feldenkraisova metoda (FM) proces aktivního učení. Proces aktivního učení je orientován na získání co nejvyššího stupně kvality života a získání soběstačnosti. Profese ergoterapie se rovněž snaží docílit funkční nezávislosti a umožnit osobám participovat na smysluplných aktivitách. Přesto zatím nebyla FM v rámci ergoterapeutické praxe využívána na žádném pracovišti v ČR. FM má širokospektrální rozsah, lze ji využít u různých onemocnění i věkových skupin a z její podstaty je možné ji považovat za neinvazivní neuromodulaci.

Cíl: Prozkoumat využitelnost FM v ergoterapii, vytvořit přehled vybraných prvků aplikovatelných v ergoterapii u heterogenní skupiny pacientů.

Metodika: Výzkum kvalitativního charakteru na základě participace čtyř probandů odlišného věku, typu a stadia onemocnění během osmi lekcí FM vedených certifikovanou lektorkou. Pro zjištění změn v kvalitě života byly využity subjektivní (dotazník WHODAS 2.0) i objektivní hodnoticí nástroje, a to před zahájením i po ukončení terapie.

Výsledky: Výsledky objektivních a subjektivních hodnoticích nástrojů ukázaly u participantů zlepšené sebeuvědomění i kvalitu života. Navíc pro ně účast na lekcích byla smysluplnou činností, ve které se rozhodli pokračovat.

Závěr: V řadě oblastí ergoterapie lze využít Feldenkraisovu metodu nebo její prvky. FM si jistě zaslouží výraznou pozornost a pokračování ve zkoumání možností jejího dalšího využití v ergoterapii.

Klíčová slova: ergoterapie; Feldenkraisova metoda; kvalita života; sebeuvědomění; soběstačnost

KONTAKT:

Bc. Michaela Švábenická, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Všeobecná
fakultní nemocnice v Praze, Klinika rehabilitačního lékařství, Albertov 7,
128 00 Praha 2, Česká republika
E-mail: misa.svabenicka@gmail.com

Základní sociální poradenství pro osoby s duševním onemocněním

(původní studie)

Karolína Šedová

Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií, katedra porodní asistence, perioperační péče a zdravotně sociální péče, Pardubice, Česká republika

ABSTRAKT

Úvod: Tato původní studie se zaměřuje na význam sociálního poradenství pro osoby s duševním onemocněním a zkoumá potřeby této zranitelné populace.

Cíl: Cílem studie bylo zmapovat, jak osoby s duševním onemocněním subjektivně vnímají sociální poradenství a zda je považují za přínosné.

Metodika: V této studii byl použit kvalitativní výzkum. Technika sběru dat byla provedena formou polostrukturovaného rozhovoru. Výzkumné otázky byly sestaveny k následujícím oblastem, které se zabývají subjektivním vnímáním informací a spoluprací v počátcích svého onemocnění se sociálním pracovníkem. Dále se tyto aspekty zabývají zakázkami, které přinášeli respondenti ke spolupráci se sociálním pracovníkem. V poslední oblasti popisují, jak nahlíží na dostupnost, kvalitu a využití informací poskytovaných osobám s duševním onemocněním.

Výsledky: Výsledky průzkumu ukazují, že kvalitní sociální poradenství může přispět ke zlepšení životní úrovně jedinců. Profesionálové v oblasti sociálního poradenství hrají důležitou úlohu v poskytování podpory a pomoci při řešení různorodých problémů, které osoby s duševním onemocněním zažívají.

Závěr: V závěru práce jsou navržena doporučení pro zlepšení poskytování sociálního poradenství, která mohou přispět k lepšímu porozumění potřebám osob s duševním onemocněním a zlepšení kvality sociálního poradenství.

Klíčová slova: duševní onemocnění; kvalita informací; subjektivní porozumění; základní sociální poradenství

KONTAKT:

Karolína Šedová, Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií,
katedra porodní asistence, perioperační péče a zdravotně sociální péče,
Průmyslová 39, 532 10 Pardubice, Česká republika
E-mail: sedovakarolina911@seznam.cz

Vplyv bisfenolu A a bisfenolu S na vybrané biologické vlastnosti modelového organizmu *Caenorhabditis elegans*

(pôvodná štúdia)

Patrícia Hockicková *, Alžbeta Kaiglová, Soňa Kuchariková

*Trnavská univerzita v Trnave, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce,
Katedra laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve, Trnava,
Slovenská republika*

ABSTRAKT

Úvod: Endokrinné disruptory ovplyvňujú funkciu hormónov. Bisfenol A je jedným z najznámejších endokrinných disruptorov, ktorý sa používa pri výrobe plastov. Spôsobuje reprodukčné, metabolické ale aj neurologické dysfunkcie. Práve preto sa nahrádza inými chemickými zlúčeninami, ako je napríklad bisfenol S.

Ciel: Cieľom našej práce bolo vyhodnotiť vplyv rôznych koncentrácií BPA a BPS na vybrané biologické vlastnosti dvoch kmeňov nematód *Caenorhabditis elegans* – kmeň N2 a mutovanej formy *C. elegans* bli-1 so zmenenou expresiou génu bli-1, ktorý kóduje jeden z mnohých kutikulárnych kolagénov.

Metodika: Embryá nematód sme vystavili rôznym koncentráciám bisfenolov počas 4 hodín pri teplote 20 °C. Po uplynutí expozičnej doby sme nematódy preniesli na NGM pôdy a nechali inkubovať. Po inkubácii sme zaznamenali počet vyliahnutých nematód, senzitivitu na mechanické podnety a veľkosť nematód. Štatistickú analýzu sme vykonali v programe R-Project.

Výsledky: Výsledky liahnivosti ukázali, že zvyšujúce sa koncentrácie BPA a BPS inhibovali liahnivosť nematód. Oba kmene nematód potrebovali významne viac podnetov na to, aby na tento podnet prestali reagovať. Dĺžka tela nematód v štádiu L1 sa výrazne znížila.

Záver: Výsledky ukázali, že vystavenie oboch kmeňov *C. elegans* rôznym koncentráciám BPA a BPS viedlo k významným zmenám v liahnivosti, habituácii na predný dotyk a dĺžke tela nematód, pričom *C. elegans* bli-1 reaguje citlivejšie.

Kľúčové slová: *bisfenol A; bisfenol S; Caenorhabditis elegans; RNA interferencia*

KONTAKT:

Mgr. Patrícia Hockicková, Trnavská univerzita v Trnave, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Katedra laboratórnych vyšetrovacích metód v zdravotníctve, Univerzitné nám. 1, 917 01 Trnava, Slovenská republika
E-mail: patricia.hockickova@tvu.sk

Vliv kouření na endotel rohovky

(původní studie)

Barbora Pilná *, Karolína Skorkovská

Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, katedra optometrie a ortoptiky, Brno, Česká republika

ABSTRAKT

Úvod: Studie se zabývá vlivem kouření na endotel rohovky ve smyslu poklesu denzity endotelových buněk. Výzkum probíhá ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně na Oddělení očních nemocí a optometrie.

Cíl: Cílem této práce je zjistit, zda u osob užívajících tabákové výrobky dochází k většímu poklesu endotelových buněk rohovky než u nekuřáků stejné věkové skupiny.

Metodika: Probandi účastníci se výzkumu ve věku 30 až 60 let jsou rozděleni do dvou skupin – na kuřáky (studovaný soubor) a nekuřáky (kontrolní soubor). Nejprve proband vyplní dotazník zahrnující informace o prodělaných očních i systémových onemocněních a případných očních operacích. V případě kuřáků také jak dlouho a v jakém množství kouří. Dále je pacient vyšetřen na štěrbínové lampě. Toto vyšetření slouží k vyloučení například rohovkových dystrofií, jizev, neovaskularizací apod. Nakonec probíhá samotné měření na endotelovém mikroskopu.

Výsledky: Z nasbíraných hodnot budou posuzovány zejména hodnoty buněčné denzity, morfologie a velikosti endotelových buněk a hodnoceny případné rozdíly mezi kontrolním a studovaným souborem. Studie stále probíhá, nicméně prozatím se potvrdil průměrně větší pokles endotelových buněk u skupiny kuřáků, a to konkrétně v poměru 2 635,55 bb./mm² u pravého oka skupiny kuřáků a 2 694,18 bb./mm² u kontrolní skupiny.

Závěr: Tato práce poskytne užitečné informace pro prevenci a informované rozhodování týkající se rizik spojených s kouřením. Přispívá k dalšímu zlepšení znalostí o tom, jakým způsobem může kouření ovlivňovat endotel rohovky, což může vést k lepšímu porozumění a edukaci široké veřejnosti.

Klíčová slova: endotel; endotelové buňky; endotelový mikroskop; kouření; rohovka

KONTAKT:

Bc. Barbora Pilná, Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, katedra optometrie a ortoptiky, Komenského náměstí 220/2, 602 00 Brno, Česká republika
E-mail: 478280@mail.muni.cz

Konfliktní spor o dítě v rozvodu rodičů

(přehledová studie)

Petra Vašinová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústava sociálních a speciálněpedagogických věd, České Budějovice,
Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: S problematikou konfliktních sporů o dítě v rozvodu je potřeba pracovat komplexně a s celým rodinným systémem. Současně užívané metody v České republice mohou mít určité nedostatky. K nim řadíme například nevyužitelnost intervence ve všech případech nebo nekvalifikovanost odborníků. Je potřeba stále aktualizovat současné metody nebo se inspirovat v zahraničí úplně novými přístupy.

Hlavní text: Studie se věnuje možnosti implementace metody řešení vysoce konfliktního rozvodu rodičů z anglosaského prostředí do České republiky. Dílčím cílem je analyzovat metody a techniky aktuálně využívané pro řešení vysoce konfliktního rozvodu rodičů v ČR.

Rozvod nebo rozchod může být doprovázen spory v procesu svěřování dítěte do péče. Pokud jsou konflikty dlouhodobé, zvyšuje se intenzita a dítě je vtaženo do středu sporu, jedná se o situaci, kterou v zahraničí označují jako High-Conflict Divorce. Termín High-Conflict Divorce je definovaný jako vztah bývalých partnerů nebo manželů, jenž je založen na verbální či fyzické agresi, neskrývaném projevu nepřátelství a nedůvěře. Důsledkem High-Conflict Divorce může být traumatizace dětí, ale i rodičů.

V této studii bude realizována smíšená výzkumná strategie (obsahová analýza dokumentů, rozhovory s odborníky). Získaná data z kvantitativního výzkumu budou zpracována pomocí SPSS a kvalitativního výzkumu za využití ATLAS.ti.

Klíčová slova: metody; nový přístup; smíšená výzkumná strategie; sociální pracovník OSPOD; vysoce konfliktní rozvod

KONTAKT:

Mgr. Petra Vašinová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Zdravotně sociální fakulta, Ústava sociálních a speciálněpedagogických věd,
Jírovцова 1347/24, 370 04 České Budějovice, Česká republika
E-mail: vasinp00@jcu.cz

Umělá inteligence, technologie a integrace migrantů v rozvíjející se společnosti

(přehledová studie)

Radek Vistořín

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd, České Budějovice,
Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: Umělá inteligence (AI) a technologie jsou v naší společnosti stále přítomnější, včetně jejich role při integraci cizinců do nového sociálního prostředí. S narůstající globalizací a pohybem obyvatelstva nabývá téma migrace stále více na významu. Umělá inteligence může být zásadní pro usnadnění tohoto procesu, ale přináší několik etických, technických a kulturních problémů.

Hlavní text: Diskutuje se o různých aplikacích AI, které mohou podpořit integraci migrantů. Patří k nim personalizované výukové systémy, nástroje pro doporučování pracovních míst a aplikace pro překlad jazyků. Tyto aplikace mohou zlepšit přístup migrantů k informacím a veřejným službám. Se zavedením umělé inteligence do správy migrace však vyvstávají otázky týkající se ochrany soukromí dat, algoritmické zkreslení a spravedlnosti rozhodovacích procesů. Zásadní význam má rozvoj etických a právních rámců, které zajistí transparentnost, odpovědnost a dodržování lidských práv. Kulturní a duchovní inteligence přitom hraje důležitou roli v komunikaci a interakci v multikulturním prostředí. Pochopení kulturních rozdílů a vytvoření inkluzivního prostředí vyžaduje větší důraz. Spolupráce mezi různými aktéry a vytváření komplexních řešení jsou klíčové pro dosažení harmonické integrace migrantů do nových společností.

Klíčová slova: *etické problémy; integrace; migrace; sociální práce; umělá inteligence*

Podpořeno z programového projektu GAJU (Vybrané aspekty integrace cizinců žijících v České republice a jejich vztah k sociální práci, r. č. 101/2022/S).

KONTAKT:

Mgr. Radek Vistořín, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Zdravotně sociální fakulta, Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd,
Jírovcova 1347/24, 370 04 České Budějovice, Česká republika
E-mail: vistor00@zsf.jcu.cz

Implementace rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva v oblasti trestných činů z nenávisti

(přehledová studie)

Veronika Nováková

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická, Plzeň, Česká republika

ABSTRAKT

Úvod: Trestné činy z nenávisti jsou motivovány příslušností k určité rase, etnické skupině, národnosti či z důvodu politického přesvědčení či vyznání. Mnoho právních řádů členských států, včetně České republiky, se dlouhodobě potýká s danou problematikou. Z tohoto důvodu je tato oblast významným předmětem rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“).

Hlavní text: Jedním z významných podkladů, který modifikuje vývoj právní úpravy v této oblasti, je právě již zmiňovaná judikatura ESLP, která se opakovaně vyjadřuje k zásadním otázkám nastavení právního systému členských států tak, aby byla zajištěna dostatečná ochrana základních lidských práv a svobod. Vydáním rozhodnutí ESLP však cesta nekončí, ale naopak začíná zcela nová a v některých případech i dlouhá etapa. Samotná existence rozhodnutí ESLP s významnými závěry je sice důležitá, avšak aby měla skutečné výsledky, je třeba, aby členské státy závěry ESLP uvedly do praxe. Toto často představuje řadu zásadních změn, které musí členské státy přijmout a uvést do praxe, a to nejen ve vztahu k jejich právním řádům.

Cílem příspěvku je představit významná rozhodnutí ESLP v oblasti trestných činů z nenávisti a současný stav jejich implementace. Hlavní pozornost bude věnována zejména přístupu a postavení České republiky na tomto poli právní problematiky. Autorka za tímto účelem vybírá významná rozhodnutí ESLP, která podrobuje bližší analýze a komparaci s českým právním řádem.

Klíčová slova: *Evropský soud pro lidská práva; lidská práva; mezinárodní právo; trestné činy z nenávisti*

KONTAKT:

Mgr. Veronika Nováková, Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická,
sady Pětatřicátníků 14, 301 00 Plzeň, Česká republika
E-mail: vnovakov@kpo.zcu.cz

Bakteriální kontaminace brýlových obrub

(původní studie)

Eva Mangerová *, Ondřej Zahradníček

*Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, katedra optometrie a ortoptiky,
Brno, Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: Bakteriální kontaminace brýlových obrub je spjatá s péčí a čištěním brýlí. Při nedostatečném čištění může dojít i k očním zánětům.

Cíl: Zjistit od respondentů, jak si čistí své brýle, a stanovit míru znečištění brýlových obrub.

Metodika: Studie se zúčastnilo 15 respondentů, kteří vyplnili dotazník týkající se péče o brýlové obruby. Zúčastněným byly odebrány vzorky z brýlové obruby, které se otiskly do krevního agaru. Po odběru vzorků následovala kultivace agarů a následné vyhodnocení nálezů. V den vyhodnocení se spočítaly kolonie na agaru, z kterých se vypočítala hustota kolonií na mm² obruby. Z výpočtů lze určit míru znečištění brýlové obruby.

Výsledky: Z dotazníku vyplývá, že 11 respondentů si čistí na brýlích pouze brýlové čočky. Nejčastěji k čištění využívají mýdlovou vodu a látkový hadřík. Pět z patnácti účastníků si čistí své brýle každý den. Z otisků vyplývá, že největší míra znečištění byla na sedlech brýlové obruby – v průměru 0,172 kolonií/mm². Nejméně byly znečištěny stranice brýlové obruby – v průměru 0,048 kolonií/mm². Více byly znečištěny plastové obruby (0,112 kolonií/mm²) oproti kovovým obrubám (0,083 kolonií/mm²). Na všech otiscích byly koaguláza-negativní stafylokoky. Na dvou vzorcích byl nalezen *Staphylococcus aureus*.

Závěr: Z výzkumu vyšlo najevo, že je nezbytné poskytnout klientům očních optik větší množství informací, zejména o důkladném čištění středu a straníc obruby svých brýlí. Pro pacienty trpící kožními nebo očními chorobami je vhodnější volba brýlí s kovovými okraji.

Klíčová slova: bakterie; brýlová obruba; krevní agar; stafylokok

KONTAKT:

Bc. Eva Mangerová, Masarykova univerzita, Lékařská fakulta,
katedra optometrie a ortoptiky, Kamenice 753/5, 625 00 Brno,
Česká republika
E-mail: mangerova.e@gmail.com

Příčiny rozdílu mezi velikostí AC/A poměru určeného gradientní metodou a výpočtem

(původní studie)

Magdaléna Hájková *, Pavel Kříž

*Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, katedra optometrie a ortoptiky,
Brno, Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: Akomodační konvergence ku akomodaci neboli AC/A poměr značí velikost změny akomodační konvergence v prizmatických dioptriích (pD) při změně akomodace o 1 D. Obvyklé hodnoty jsou 4/1 pD/D. Měření je možné provést více způsoby, ke kterých patří i gradientní a výpočetní metoda.

Cíl: Cílem této studie je dvě výše zmíněné metody porovnat a prozkoumat možné příčiny vzniku jejich rozdílných hodnot.

Metodika: Výzkumu se zúčastnilo 20 probandů pod 38 let s normálním očním zdravím. Pro měření byly použity prizmatické lišty k určení hodnot spolu s Maddoxovou metodou. Část měření probíhala do dálky i do blízka. Na blízko byl vždy postupně přidáván podnět k navození proximální vergence. Z nedržetného testu bez akomodačního podnětu se tak měření dostalo až k testu, který si pacient držel sám. Ten také obsahoval i akomodační podnět.

Výsledky: Průměrné hodnoty gradientní metody, jež byla naměřena více způsoby, vyšly všechny pod obvykle udávaná čísla. Bez akomodačního podnětu jsou $0,7 \pm 1,84$ pD/D, s ním $1,58 \pm 1,80$ pD/D a pro držený test odpovídají $1,45 \pm 1,92$ pD/D. Průměrný AC/A poměr u výpočetní metody vyšel $5,65 \pm 1,26$ pD/D bez podnětu, s ním poté $5,57 \pm 1,53$ pD/D.

Závěr: K měření AC/A poměru není vhodné používat pouze gradientní metodu z důvodu průměrně nižších hodnot. Při použití této metody je vhodné zvolit alespoň test s akomodačním podnětem. Stejně pravidlo platí i při výpočetní metodě, kde akomodační podnět slouží k většímu uvolnění akomodace pacienta. Obecně výpočetní metoda vyšla podle očekávaných hodnot.

Klíčová slova: AC/A poměr; gradientní metoda; výpočetní metoda

KONTAKT:

Bc. Magdaléna Hájková, Masarykova univerzita, Lékařská fakulta,
katedra optometrie a ortoptiky, Kamenice 753/5, 625 00 Brno,
Česká republika

E-mail: 500581@mail.muni.cz

Sexuální obtěžování u sester

(přehledová studie)

Ilanit Evchev *, Klára Václavíková

Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií, Pardubice, Česká republika

ABSTRAKT

Úvod: Fenomén sexuálního obtěžování představuje stále aktuální problém a přitahuje pozornost mezinárodních organizací. Světová zdravotnická organizace v roce 2019 potvrdila, že tento jev je rozšířený i ve zdravotnickém sektoru a postihuje především ženy, zejména v oblasti zdravotní péče. Zdravotnický personál (zejména sestry a pracovníci v komunitním zdravotnictví) je běžně vystaven sexuálnímu obtěžování, což má škodlivý dopad na jeho psychické zdraví, zahrnující potíže se spánkem, deprese, úzkost a zvýšený stres. Tato problematika má negativní vliv i na celý zdravotnický systém, snižuje motivaci a produktivitu zdravotnického personálu a omezuje dostupnost pracovníků schopných řešit současné výzvy v oblasti zdravotní péče. Je proto nutné tomuto tématu věnovat pozornost.

Hlavní text: Cílem práce bylo vyhledat a popsat aktuálně publikované zdroje, které se věnují problematice sexuálního obtěžování, prevalence, případů a opatření pro redukci sexuálního obtěžování na pracovišti u sester. Byl zpracován literární přehled metodou scoping review. Bylo provedeno vyhledávání v databázích Scopus, Web of Science a APA PsycArticles. Pro zajištění nejaktuálnějších publikací bylo zvoleno rozmezí vyhledávání od 1. ledna 2013 do 30. července 2023 a byly vyhledávány studie primárního výzkumu v anglickém, českém a hebrejském jazyce, které byly dostupné v plnotextové verzi. Do studie byly zařazeny pouze publikace, které splňovaly předem stanovená zařazovací kritéria.

Klíčová slova: ošetřovatelství; pracoviště; prevalence; prevence; sestry; sexuální obtěžování

KONTAKT:

Bc. Ilanit Evchev, Univerzita Pardubice, Fakulta zdravotnických studií,
Průmyslová 395, 530 03 Pardubice, Česká republika

E-mail: st68733@upce.cz

Právní povědomí dětí na základních školách z pohledu pedagogů

(původní studie)

Kristýna Hellerová *, Jitka Vacková, Renata Švestková

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd, České Budějovice,
Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: V aktuálním dynamicky se měnícím společenském prostředí se právní povědomí jeví jako jeden z nezbytných pilířů komplexního vzdělávání. Děti dnešní doby se musí stávat kompetentními občany, což vyžaduje hluboké porozumění jejich právům a povinnostem. V tomto kontextu představují pedagogové klíčové aktéry, kteří mohou dětem předávat potřebné znalosti a dovednosti v oblasti práva.

Cíl: Cílem příspěvku je zkoumat, jak pedagogové vnímají úroveň právního povědomí svých žáků, jaké metody a techniky používají k jeho výuce a jaké vnímají případné bariéry či výzvy spojené s tímto tématem.

Metodika: Rámec tohoto výzkumu je postaven na kvalitativní metodologii. Pro sběr dat byly využity rozhovory s pedagogy z různých základních škol. Rozhovory se zaměřovaly na pedagogické postupy, metody a strategie používané k výuce právního povědomí.

Výsledky: Analýza dat odhalila, že pedagogové si cení významu právního vzdělávání a identifikují klíčové faktory, které ovlivňují úroveň právního povědomí mezi dětmi. Kromě toho byly identifikovány osvědčené pedagogické přístupy a techniky, stejně jako oblasti, kde je potřeba dalšího výzkumu či vývoje vzdělávacích materiálů.

Závěr: Ve světle aktuálního společenského prostředí je právní povědomí pro vzdělání dětí klíčové. Byly identifikovány výukové metody a oblasti potřebující další výzkum a rozvoj. Tyto poznatky mohou pomoci v optimalizaci výukových strategií.

Klíčová slova: děti; pedagogové; právní povědomí; vzdělávání; základní školy

KONTAKT:

Mgr. Kristýna Hellerová, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Zdravotně sociální fakulta, Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd,
Jírovцова 1347/24, 370 04 České Budějovice, Česká republika
E-mail: hellek02@zsf.jcu.cz

Pravdepodobnosť vzniku radiačnej dermatitídy indukovanej fluoroskopiou

(prehľadová štúdia)

Radoslava Berdisová *, Martina Horváthová, Zuzana Bárdyová

Trnavská univerzita v Trnave, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnava, Slovenská republika

ABSTRAKT

Úvod: Intervenčná rádiológia patrí k najmodernejším medicínskym disciplínam súčasnosti. Vďaka jej prudkému rozvoju dochádza k dramatickému zvýšeniu počtu intervenčných výkonov, ktoré vykonávajú lekári rôznych špecializácií. Avšak nárast rozmanitosti, frekvencie, zložitosti týchto výkonov a niekedy relatívne vyšších dávok ionizujúceho žiarenia (IŽ) nesie so sebou aj značné riziko vzniku radiačnej dermatitídy, ktorá sa radí medzi nežiadúce tkaninové reakcie vyvolané fluoroskopiou.

Hlavný text: Hoci výhody intervenčných výkonov sú veľmi dobre známe, žiaľ, sú známe aj riziká, ktoré sú v priamom spojení s jednotlivými zákrokmi. Intervenčný postup a ožiarenie IŽ môže vyvolať potenciálne stochastické a deterministické účinky. Zatiaľ čo stochastické účinky sú bezprahové a nepredvídateľné,

deterministické účinky sú prahovo závislé a vznikajú v prípade, ak dôjde k prekročeniu určitej prahovej dávky. Skorá kožná reakcia, ako dôsledok deterministických účinkov, sa môže vyskytnúť niekoľko hodín alebo dní po expozícii, prípadne sa môže objaviť aj po dlhšom čase od expozície. V prípade, ak došlo k prekročeniu prahových hodnôt, pre včasné identifikovanie vzniku nežiadúcich reakcií je dôležité sledovanie pacientov aj po výkone. Cieľom príspevku je zdôraznenie problematiky vzniku nežiadúcich tkaninových reakcií (radiačnej dermatitídy) u pacientov intervenčnej rádiológie na základe analýzy dostupnej literatúry a priblíženie doposiaľ zistených výsledkov štúdie realizovanej v rámci dizertačnej práce.

Kľúčové slová: *intervenčná rádiológia; radiačná dermatitída; radiačná ochrana; tkanivové reakcie*

KONTAKT:

Mgr. Radoslava Berdisová, Trnavská univerzita v Trnave, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Univerzitné námestie 1, 918 43 Trnava, Slovenská republika
E-mail: berdisova.r@gmail.com

Sestry v době pandemie – role, odpovědnost, rizika a práva

(přehledová studie)

Adam Dočekal *, Ivana Chloubová

*Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta,
České Budějovice, Česká republika*

ABSTRAKT

Úvod: Uběhly tři roky od pandemie covidu-19 a s ní značná omezení v mnoha oblastech našeho života. V roce 2019 bylo v čínském Wu-chanu poprvé iden-

tifikováno nové závažné infekční onemocnění respiračního systému COVID-19, vyvolané virem SARS-CoV-2 (Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2); onemocnění se postupně celosvětově rozšířilo v pandemii. Sestry se hrály důležitou roli v boji proti pandemii covidu-19 a při ochraně všech lidských životů. Při zvládání pandemie jsou právě sestry nejvíce zatěžovaným článkem v systému zdravotní péče. Jsou nejbližší pacientům a jsou také nejvíce vystavovány možnosti infekční nákazy i emocím ze strany pacientů a jejich rodin.

Hlavní text: V rámci studie bude stanoveno pět cílů, čtyři hypotézy a dvě výzkumné otázky. Výzkumná strategie bude zahrnovat kvantitativní a kvalitativní metody sběru dat. Kvalitativní výzkum bude probíhat ve dvou fázích. V první fázi provedeme polostrukturovaný individuální rozhovor u 10 sester ve směnách formou náhodného výběru. Informace z těchto rozhovorů nám poslouží jako podkladový materiál pro sestavení nestandardizovaného dotazníku, který vytvoříme na základě stanovených cílů. Nestandardizovaný dotazník rozšíříme o standardizovaný dotazník, jehož pomocí získáme další informace. Druhá fáze rozhovorů bude probíhat až po zpracování výsledků dotazníkového šetření. Realizována bude pomocí polostrukturovaného rozhovoru s vedoucími pracovníky středního managementu příslušného „covidového oddělení“, na kterém bude probíhat dotazníkové šetření sester. Výsledky a doporučení budou prezentovány na poradách oddělení zapojených do výzkumného šetření a na konferencích. Doporučení budou moci nemocniční zařízení integrovat do svých „Epidemiologických plánů“ a „Standardů ošetrovatelské péče“.

Klíčová slova: COVID-19; odpovědnost; pandemie; rizika; role; sestra

KONTAKT:

Mgr. Adam Dočekal, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích,
Zdravotně sociální fakulta, J. Boreckého 1167/27, 370 11 České Budějovice,
Česká republika
E-mail: doceka02@zsf.jcu.cz

Za věcnou správnost díla odpovídají autoři.

SBORNÍK ABSTRAKTŮ

z IX. ročníku

Studentské vědecké konference

Martin Červený, Anežka Řehořová (eds)

Vydavatel: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

1. vydání 2023

28 stran

ISBN 978-80-7694-043-7